

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

2013. január 30.

Össz.pontszám:

76p	
-----	--

Versenyző neve: ..... Osztály:.....

Iskola neve: .....

1. SZÓELREJTŐ JÁTÉK

Melyik VÁR-ban nincs katona? Erre a kérdésre mindenki tudja a választ: a lekVÁRban. Mi a megfejtésük az alábbi játékos kérdéseknek?

Melyik TÁR

1. üveges fedett hintó? .....
2. a pásztor munkáját segítő legényke? .....
3. csapatjátékban a támadó sor játékosa? .....
4. üzenetet, hírt továbbító megbízott, hírvivő? .....
5. területmérték? .....
6. hangszer? .....
7. a lószerszám része? .....
8. mártás?.....

8p	
----	--

2. HIBAVADÁSZAT

Hány hibát lelsz az alábbi szövegben? Húzd át, és írd le a helyes alakot!

Duna-Szerdahelyről, a Csalóköz szívéből küldöm e képeslapot. Úszótanfolyamon vagyunk, Pünkösöd másnapján érkeztünk. Itt is gyakoroljuk az Anyák napjára összeállított műsorunkat. A városban zömében Magyarok élnek, de hallani Szlovák szót is.

Érsek-Újvárra Vasárnap este, május 1-én érkezünk.

Barátod: Péter

2002. április. 25

Javítás:

.....
.....
.....
.....

14p	
-----	--

3. PÓTOLD A MEGFELELŐVEL!

A megfelelő szót írd a kipontozott helyre!

A betoldandó szavak: sokall, sokkal, zöldell, zölddel, talpal, talppal, estéje, estélye

János még reggel is ..... a lakás árát, pedig barátja ..... többet ígért érte.

A vetés már szépen ..... Cipő nélküli ..... nem kellemes a forró homokon járni, mégis, egy félnapig.....kellett.

Az uraság ..... a kastély dísztermében lesz.

Karácsony.....szeretettel telik. A kerítést ..... festettük be.

8p	
----	--

4. FOLYÓKAT, VÁROSOKAT KERESS!

Az alábbi rövid, „kiagyalt” szöveg földrajzi neveket (folyókat, városokat) rejt magában. Próbáld megtalálni az elbújtatott földrajzi kifejezéseket! Felhívom figyelmed: tiz alatt semmiképpen se hagyd abba a böngészést!

– Elbandukolhatsz Ukrajna bármely vidékére, még az úgynevezett megyeszékhelyre is, de idegenforgalmi látványosságként osztrigacsontot szopogató, gordonkázó szamurájokat, kedves bogaram, még naturalista szemüvegen át sem találsz – mondta a hamurakásba bámuló Zoltán, a tisztí szabó.

Úgy eltűnődtek, hogy észre sem vették: egész nap rág a falon dongó, Eszter gombáját sem kémélő cserebogár.

.....
.....
.....
.....

18p	
-----	--

5. TESZTELŐ

Válaszolj a következő kérdésekre! Karikázd be a helyes válasz betűjelét! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Melyik szólás, közmondás fejezi ki azt, hogy valaki pénzt lop?

- (A) Enyves kezű.
- (B) Megégeti a kezét.
- (C) Az ezüst angyalokat szállni tanítja.
- (D) Ráhágott a ló az erszényére.
- (E) Fogához veri a garast.

2. Mely szavakban követik egymást a szóelemek a szótő + képző + képző + rag sorrendben?

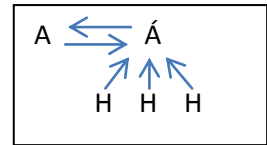
- (A) számolgattunk (B) vadászaton (C) bátorságomat (D) látogatást (E) szónokolnak

3. Válasszátok ki a következők közül az ételt vagy ennivalót jelentő szavakat!

- (A) puliszka (B) poszáta (C) murok (D) tengeri (E) orda

4. Válasszátok ki azokat a mondatokat, amelyek elemezve megfelelnek a mellékelt ágrajznak!

- (A) H betűjel esetében bármilyen határozó elfogadható.
- (A) Tegnap Dóri sokáig beszélgetett a barátnőjével.
- (B) Az osztály jövőre az Őrségbe fog kirándulni.
- (C) Az utolsó napon már mindenki egyetértett a táborvezetővel.
- (D) A hiúz lesből, váratlanul támad áldozatára.
- (E) Holnap az ünnep miatt nem lesz tanítás.

5. Találjátok ki, hogy, ki a költő!

MT NKM T ZRDN KRPTKNK
FNYVSKKL VDRGNYS TJ

- (A) Arany János
- (B) Petőfi Sándor
- (C) Balassi Bálint
- (D) Csokonai Vitéz Mihály

6. Hogyan kívántál helyesen minden szépet és jót barátaidnak a 2013. esztendőre?

- (A) Boldog újévet kívánok!
- (B) B.U.É.K.!
- (C) Boldog Új évet Kívánok!
- (D) Boldog új évet kívánok!

7. Melyik kifejezéssel illetik a dühös, kiabáló, sokat veszekedő nőket?

- (A) pária
- (B) kúria
- (C) fúria
- (D) mikéria

8. Tégy olyan szót az X helyére, hogy minden irányból olvasva értelmes kifejezést kapj! Mi a beírandó szó utolsó betűje?

szél   baba
                                    x   bogár
                                    olaj

- (A) a
- (b) b
- (C) c
- (D) d

9. Milyen mássalhangzótörvény nem érvényesül a felsorolt szavakban?

- Ehhez, barátság, színpad, királlyal, cukrászda, aludjanak
- (A) írásban nem jelölt teljes hasonulás
  - (B) összeolvadás
  - (C) írásban jelölt teljes hasonulás
  - (D) részleges hasonulás

10. Összesen hány lába van azoknak a dolgoknak, amelyeknek a neve a közmondásokban, szólásokban hiányzik?

- Sok.... disznót győz. Jön még ..... dér. Könnyű ..... táncba vinni, ha maga is akarja.
Bámul, mint ..... az új kapura.
- (A) 12
  - (B) 14
  - (C) 16
  - (D) 18

11. Melyik szó szerkezeti képletét írtuk fel?

- Szótő+képző+képző+képző+képző
- (A) szórakoztatásotokra
  - (B) megvesztegethetők
  - (C) ellenségeskedés
  - (D) nagytakarítással

12. A hat kifejezésből mennyit írunk kötőjellel?

- Csihipuhi, dínomdánom, sűrögforog, mendemonda, tengleng, ámulbámul
- (A) 2
  - (B) 3
  - (C) 4
  - (D) 5

13. Mi a kétszótagú közös előtag első betűje?

- szint, - szem, - víz

(A) t (B) f (C) d (D) g

14. Melyik szóban fordul elő személyrag?

(A) alom (B) orom (C) futnom (D) kulturális

15. Verstani ismereteitekre (rímelés, szótagszám stb.) támaszkodva jelöljétek meg azt a szót vagy azokat a szavakat, amely(ek) az alábbi versrészletet verstani és értelmi tekintetben kiegészítheti(k)!

*„A délután, mint az üvegpohár,
Amelybe semmi sincs, csak zúg rekedten,
Bús életem, te fájó és kopár,
Mi lett veled, miért úgy .....”*

(A) küzdöttem (B) perlekedtem (C) szenvedtem (D) kétségbeestem (E) siránkoztam

24p	
-----	--

6. Olvasd el figyelmesen a verset!

Kányádi Sándor: Vén juh az ősz

Vén juh az ősz, kolompja egyre halkabb,
gyapja gubancos gizgazzal tele,
métélyes szemmel baktat
a hegyről lefele.

Hátába keni vérét az égalja;
és már senki se tudja, hogy
a sáros holdat hozza-e két kajla
szarva közt vagy a vizenyős napot.

Írd ki a versből azt az egy-egy sort, amelyikben az őszre jellemző alábbi természeti jelenségek felbukkannak!

a) A nap vörösen fénylik a látóhatáron:

.....

b) Elszáradt kórók, gyomnövények borítják a hegyoldalt:

.....

c) A vers melyik szava hozható kapcsolatba az alábbi meghatározással?

Kicsiny, élősködő féreg, mely különösen a kérődzőknek okoz súlyos betegséget.

.....

d) Írj ki a vers első szakaszából egy példát, amely megfelel az alábbi meghatározásnak!

Ugyanannak a hangnak egymást követő szavak elején való összezsengése.

.....

4p	
----	--